

572

ABRIL
2019

ISRAEL, MÉS A LA DRETA

Antoni Segura i Mas, president del CIDOB

La cinquena vict3ria, la quarta consecutiva des del 2009, de Benjamin Netanyahu i del Likud (26,5% dels vots i 35 diputats) en les eleccions del dimarts 9 d'abril el converteix en el pol3tic que ha ocupat m3s temps el c3rrec de primer ministre a Israel des de la constituci3 de l'Estat, el 1948, superant fins i tot al pare fundador David Ben-Gurion. Nom3s la Fiscalia General de l'Estat podria impedir-ho ja que t3 pendents tres casos de corrupci3 per frau i suborn, dels que confia sortir-ne indemne forçant la immunitat un cop sigui nomenat de nou primer ministre.

Com en molts pa3sos occidentals, la reelecci3 de Netanyahu il·lustra prou b3 la deriva conservadora de la societat israeliana en els darrers anys i l'enfonsament de les opcions d'esquerres o de centre esquerra, que han quedat reduïdes a la m3nima expressi3: Partit Laborista, 4,5% dels vots i 6 escons, 13 menys que fa quatre anys; el moviment pacifista Meretz, 3,7% dels vots i 4 escons obtinguts gr3cies a una campanya d'urg3ncia a trav3s de les xarxes socials el mateix dia de les eleccions i al vot 3rab que representa el 25% del seu total; tamb3 la Llista 3rab Unida -Balad- va perdre tres escons respecte al 2015 i nom3s va obtenir quatre diputats, mentre el Moviment 3rab de Renovaci3 -Ta'al- conserva sis diputats. Lluny queden els anys d'esperances -o de les il·lusions ing3nues i tramposes com creia Edward Said- dels Acords d'Oslo de 1993 i 1995, que van donar pas al r3gim d'autonomia limitada de Gaza i Cisjord3nia i a la constituci3 de l'Autoritat Nacional Palestina (ANP), els intents de Bill Clinton per obtenir un acord definitiu a la cimera de Camp David el juliol de 2000 o els esforços europeus a Taba el gener de 2001. La manca d'entesa entre Ehud Barak i I3ssir Arafat va acabar amb el somni de la pau i Netanyahu, el primer cap de govern nascut a Israel despr3s de la declaraci3 unilateral d'independ3ncia -per3 que va viure i es va educar en temps de guerra freda a la costa est dels Estats Units- ha convertit el projecte dels dos estats en una quimera irrealitzable. Per aconseguir-ho, ha sobreviscut als fulls de ruta de dos presidents dem3crates (Bill Clinton i Barack Obama) i a les pressions -sempre suportables- de la Uni3 Europea

En aquest viatge implacable cap a posicions conservadores cada cop m3s extremes Netanyahu ha anat deixant pel cam3 no nom3s els cad3vers pol3tics de l'esquerra israeliana sin3 tamb3 de liberals i centristes. Avui, doncs, la Knesset (el Parla-

ment), més enllà de la coalició de centre liberal Kahol Lavan (Blau i Blanc, 35 escons) liderada per l'excap de l'Estat Major de l'Exèrcit Benny Gantz i el periodista i polític Yair Lapid, i de les invadides forces d'esquerres, es completa amb la unió de partits destinats a compartir govern amb el Likud: conservadors (Kulano, centredreta laica, 4 escons), ultraconservadors laics (Israel, Casa Nostra, el partit del xenòfob exministre de Defensa Avigdor Lieberman, 5 escons), ultradretans (Unió de Partits de Dreta, nacionalistes religiosos, 5 escons) i ultraortodoxos (La Unió per la Torà i el Judaisme, asquenazites, 8 escons; i Shas, sefardites, 8 escons).

Les dificultats de Netanyahu per formar govern no són insalvables: la sempiterna qüestió de l'exempció del servei militar als estudiants de les escoles rabíniques que enfronta a laics i ultraortodoxos, la difícil situació econòmica i la desacceleració del creixement, i els casos de corrupció que afecten al primer ministre. En canvi, el «problema palestí», ha deixat de ser la gran línia divisòria d'una política israeliana decididament escorada cap a posicions de dreta. L'aprovació, el juliol de 2018, de la Llei bàsica -les dotze lleis de rang constitucional en absència de Constitució- de l'Estat nació del poble jueu no només és de dubtoses credencials democràtiques, sinó que reserva el dret d'autodeterminació al poble jueu, estableix l'hebreu com a llengua única i fa dels àrabs-israelians (el 20% de la població) ciutadans de segona en el seu propi país. El següent pas va ser prometre l'annexió a Israel dels assentaments de Cisjordània. Promesa destinada a complaure als sis-cents mil colons que viuen a la riba oest del Jordà i a Jerusalem est i que facilita l'entesa per formar govern. Encara més quan aquesta actitud compta amb el vistiplau de Donald Trump -i amb el silenci còmplice de Vladimir Putin- que ja va trencar el consens de la comunitat internacional amb l'anunci del trasllat de l'ambaixada dels Estats Units de Tel Aviv a Jerusalem, i que ara no ha dubtat en reconèixer la sobirania d'Israel sobre els Alts del Golan sirians contravenint la resolució 242 del 22 de novembre de 1967 del Consell de Seguretat de Nacions Unides, que en el seu moment Estats Units va votar a favor. A més, segons va filtrar The Washington Post el 14 d'abril, el gendre i conseller de Trump, Jared Kushner, i l'enviat especial, Jason Greenblatt, han redactat per encàrrec del president un nou pla de pau que va molt més lluny: abandona totalment la via dels dos estats com a solució del conflicte, promet ajudes econòmiques per millorar el nivell de vida dels palestins a canvi del manteniment de l'estatu quo actual en què no es reconeix altra sobirania que la israeliana i deixa Gaza i Cisjordània en una situació d'autonomia limitada i controlada per Israel.

En definitiva, la reelecció de Netanyahu no és una bona notícia ni per l'estabilitat d'un Pròxim Orient cada cop més convuls arran de les guerres i conflictes militars que el sacsegen des de començament de segle (Iraq, Iemen, Bahrain, Síria), per l'enfrontament soterrat entre l'Àrabia Saudita i l'Iran (entre sunnisme i xiisme per aquells que ho redueixen tot a la vessant religiosa), ni per Israel, que sembla inexorablement abocat a esdevenir una societat militaritzada i autoritària, ni, per descomptat, pels palestins que porten ja més de set dècades d'ocupació.